

Asia: VN/16752/2022

Hallituksen esitysluonnos hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (yliopistosairaalalisä ja siirtymätasauksen muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hyvinvointialueiden rahoituslain muutoksessa ehdotetaan lisättäväksi yliopistollisten sairaaloiden kustannuksia lisääviä erityistehtäviä- ja piirteitä korvaamaan erillinen määräytymistekijä eli yliopistosairaalalisä. Muutos on välttämätön, mutta erityisesti esitetyn rahoituksen osalta riittämätön. Yleisellä tasolla voidaan muutoinkin todeta, koko hyvinvointialueiden siirtymä- ja käynnistymisvaiheen rahoitus vuosille 2023-2026 on muutoinkin liian vähäinen ja tulee vaarantamaan erityisesti yliopistosairaalaloissa tehtävän tutkimuksen ja muut ns. TKIO- kenttään kuuluvat toiminnot.

Yliopistosairaalalisän tasoksi ehdotettu 1,1 – 1,8 prosenttia sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta (230 – 370 milj. euroa) ei vastaa todellisia kustannuksia, jotka ovat selvitysten perusteella vuositasolla noin 600 miljoonaa euroa. Mikäli näitä kustannuksia ei huomioida täysimääräisesti, uhkaa tämä potilashoidon välittömän prioriteetin huomioiden erityisesti koulutusta ja tutkimusta, jotka ovat koko palvelujärjestelmänkin näkökulmasta kriittisiä tekijöitä niin työvoiman saatavuuden kuin toiminnan laadunkin näkökulmasta. Tutkimuksen ja koulutuksen rahoitusta tulisi erillismomenttien kautta turvata.

Koska yliopistosairaalalisän perusteella kohdennettava rahoitus ehdotetaan otettavaksi huomioon hyvinvointialuekohtaisissa siirtymätasauksissa vuodesta vasta 2024 lukien, on mekanismi auttamatta liian hidas. Koska erityisesti hyvinvointialueiden toiminnan aloittamiseen liittyy suuria kustannuspaineita, on varmistettava rahoituksen riittävyys myös heti ensimmäisinä hyvinvointialueen toimintavuosina.

On myös hyvä huomioida, että nyt esitetty malli lisää muiden hyvinvointialueiden taloushaasteita. Parhaimpana ratkaisuna näkisimmekin koko rahoituksen toteuttamista lisärahoituksella eikä nyt ajatellun kokonaisrahoituksen osana.

Esitysluonnoksessa esitetyistä vaihtoehtoista yliopistosairaalisän kohdentamismalliksi pidämme parhaana yhteistyöalueen väestömäärään perustuvaa vaihtoehtoa kaksi. Se kohdentaisi yliopistosairaalisän parhaiten yliopistollista sairaalaa ylläpitävien alueiden kesken ja vastaa myös sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) edellyttämää yhteistyöalueen puitteissa tehtävää yhteistyötä.

Saari Anne
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä - Vt. sairaanhoitopiirin
johtaja Mikko Pietilä